SKLEP SODIŠČA (drugi senat)

z dne 24. marca 2009 *

V zadevi C-525/06,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo rechtbank van koophandel te Hasselt (Belgija) z odločbo z dne 15. decembra 2006, ki je prispela na Sodišče 22. decembra 2006, v postopku

De Nationale Loterij NV

proti

Customer Service Agency BVBA,

* Jezik postopka: nizozemščina.

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, K. Schiemann (poročevalec), P. Kūris, L. Bay Larsen, sodniki, in C. Toader, sodnica,

generalni pravobranilec: Y. Bot,
sodni tajnik: R. Grass,

po opredelitvi generalnega pravobranilca

sprejema naslednji

Sklep

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 49 ES.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka med De Nationale Loterij NV (v nadaljevanju: Nationale Loterij) in Customer Service Agency BVBA, katerega namen je, po eni strani,

ugotoviti, da dejavnosti Customer Service Agency BVBA, ki se nanašajo na iskanje oseb, ki bi skupaj in posamezno sodelovale v igri Euro Millions, vrsti lota, ki se organizira na evropski ravni, pomenijo kršitev poštenih poslovnih praks in kršijo zakoniti monopol, priznan Nationale Loterij glede organizacije javne loterije, po drugi strani pa to, da se odredi takojšnja prekinitev navedenih dejavnosti.

3 Rechtbank van koophandel te Hasselt, ki je dvomilo o združljivosti belgijske zakonodaje o igrah na srečo, ki jo je moralo uporabiti, zlasti zakona o racionalizaciji delovanja in upravljanja nacionalne loterije (Wet tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij) z dne 19. aprila 2002 (*Belgisch Staatsblad,* 4. maj 2002, str. 18828), s pravom Skupnosti, in se je spraševalo predvsem o združljivosti zakonskega monopola Nationale Loterij za organizacijo javne loterije s členom 49 ES, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 49 ES razlagati tako, da so restriktivne nacionalne določbe, kot je člen 37 zakona z dne 19. aprila 2002, ki omejujejo podjetje pri dostopu na trg, na katerem se zaradi ustvarjanja dobička prodajajo obrazci za skupinsko sodelovanje v igri Euro Millions, vendarle utemeljene na podlagi javnega interesa (preprečevanje zapravljanja denarja z igranjem), ob upoštevanju, da:

(a) Nationale Loterij, ki ji je država Belgija podelila monopol, za katerega ji ta plačuje monopolno dajatev, in katere cilj je usmerjanje človekove prirojene strasti do iger na srečo, redno oglašuje sodelovanje v igri Euro Millions, kar spodbuja strast do iger na srečo;

(b) oglaševalske akcije Nationale Loterij ter načini prodaje širijo trg, kar v zadostni meri razkriva cilj Nationale Loterij, da povečuje dobiček (finančni razlogi) in ne da usmerja strast do iger na srečo, prirojeno državljanom;

(c) se lahko z manj omejevalnimi ukrepi, kot je omejitev vložkov in dobitkov, bolje doseže zastavljeni cilj, namreč usmerjanje strasti do iger na srečo?

2. Ali je restriktivna določba nacionalnega prava, kot je člen 37 zakona z dne 19. aprila 2002, ki omejuje podjetje pri dostopu na trg, na katerem se za pridobitni namen prodaja obrazce za skupinsko sodelovanje v Euro Millions, v nasprotju z načelom svobode opravljanja storitev (člen 49 ES), če tožena stranka loterije ne organizira sama, ampak poskuša zaradi ustvarjanja dobička samo organizirati skupinsko sodelovanje v Euro Millions prek obrazcev Nationale Loterij?“

4 Nationale Loterij je, potem ko sta bili ti vprašanji predloženi Sodišču, zoper predložitveno odločbo vložila pritožbo pri hof van beroep te Antwerpen.

5 Navedeno pritožbeno sodišče je s sodbo z dne 8. novembra 2007 spremenilo predložitveno odločbo in Customer Service Agency BVBA zaradi neupoštevanja nacionalne zakonodaje odredilo, naj neha izvajati svoje dejavnosti, sicer ji bo naložena periodična denarna kazen v višini 5000 EUR za vsako ugotovljeno kršitev. Hof van beroep te Antwerpen je v sodbi menilo, da je prvostopenjsko sodišče upravičeno postavilo vprašanje o združljivosti nacionalne zakonodaje s členom 49 ES. Vendar pa je ocenilo, da je odgovor na to vprašanje jasen in da zato pri Sodišču ni treba vložiti

predloga za sprejetje predhodne odločbe. Po preučitvi nacionalne zakonodaje z vidika sodbe z dne 6. novembra 2003 v zadevi Gambelli in drugi (C-243/01, Recueil, str. I-13031) je razsodilo, da je ta zakonodaja združljiva s pravom Skupnosti.

6 Glede sodišča, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu obstaja pravno sredstvo, iz sodne prakse Sodišča tudi izhaja, da člen 234 ES ne nasprotuje temu, da je mogoče zoper odločitve takega sodišča, o katerih odloča Sodišče v postopku v glavni stvari, vložiti običajna pravna sredstva, določena z nacionalnim pravom (sodbi z dne 12. februarja 1974 v zadevi Rheinmühlen-Düsseldorf, 146/73, Recueil, str. 139, točka 3, in z dne 16. decembra 2008 v zadevi Cartesio, C-210/06, ZOdl., str. I-9641, točka 89).

7 Poleg tega razlaga člena 234 ES iz točke 98 zgoraj navedene sodbe Cartesio ni upoštevna za postopek v glavni stvari. V zadevi, v kateri je bila izrečena navedena sodba Cartesio, je Sodišče obravnavalo določbe nacionalnega prava glede pravice do pritožbe zoper odločbo o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, pri čemer je značilno, da o celotni zadevi v glavni stvari ves čas odloča predloživeno sodišče, medtem ko je le predložitvena odločba predmet omejene pritožbe. V isti točki 98 je Sodišče presodilo, da je treba člen 234, drugi odstavek, ES razlagati tako, da pristojnosti, ki jo ta določba Pogodbe daje vsakemu nacionalnemu sodišču, da Sodišču predlaga sprejetje predhodne odločbe, ni mogoče izpodbijati na podlagi takih pravil, ki omogočajo pritožbenemu sodišču, da spremeni odločbo o predlogu za sprejetje predhodne odločbe pred Sodiščem, da izloči ta predlog in da naloži nacionalnemu sodišču, ki je izdalo navedeno odločbo, da ponovno začne postopek, ki je bil prekinjen. Take razlage ni mogoče uporabiti v postopku v glavni stvari, ker v njem o sporu ne odloča več predložitveno sodišče.

8 Hof van beroep te Antwerpen je namreč sámo odločilo o sporu med strankama v postopku v glavni stvari in tako prevzelo odgovornost, da zagotovi upoštevanje prava Skupnosti.

9 Ugotoviti je torej treba, da predložitveno sodišče spora ne obravnava več.

10 Ker utemeljitev sprejetja predhodne odločbe ni oblikovanje posvetovalnih mnenj o splošnih ali domnevnih vprašanjih, temveč dejanska potreba po učinkoviti rešitvi spora (glej predvsem sodbo z dne 20. januarja 2005 v zadevi García Blanco, C-225/02, ZOdl., str. I-523, točka 28), odgovor na zastavljeni vprašanji ni več potreben.

11 Tako je treba celo, če predložitveno sodišče, ki mora načeloma upoštevati učinke sodbe, izdane v okviru pritožbe zoper odločbo o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, in zlasti ugotoviti, ali je treba njegov predlog za sprejetje predhodne odločbe ali ohraniti, ali ga spremeniti, ali ga umakniti (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Cortesio, točka 96), ni umaknilo predloga za sprejetje predhodne odločbe, v obravnavanem primeru ugotoviti, da na ta predlog ni treba odgovoriti.

12 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) sklenilo:

V zadevi C-525/06 na predlog za sprejetje predhodne odločbe ni treba odgovoriti.

Podpisi